

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Економічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра економіко-математичного моделювання

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

GLOBAL ECONOMY

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

Обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма «Економіка: Інформаційні технології та моделювання в економіці»

(назва програми)

Спеціальність 051 Економіка («Інформаційні технології та моделювання в економіці»)

(вказати: код, назва)

Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

економічний факультет

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання англійська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Шилепницький Павло Іванович, професор кафедри міжнародної економіки, доктор економічних наук, професор

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) <https://interec.info/persons/shylepnyczkyj-pavlo-ivanovych/>

Контактний тел. **+38 0372 52-51-56**

E-mail: p.shylepnytskii@chnu.edu.ua

Консультації Очні консультації: за попередньою домовленістю

Онлайн-консультації: вівторок, 12.00 – 13.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Пропонована навчальна дисципліна «Global Economy» викладається у 9 семестрі 5 курсу і рекомендована студентам вищих навчальних закладів економічного спрямування, які здобувають фахову освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістра.

2. Мета навчальної дисципліни:

Метою навчальної дисципліни «Global Economy» є формування у студентів знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки.

Відповідно до ОПП «Економіка: Інформаційні технології та моделювання в економіці» другого (магістерського) рівня вищої освіти, завданнями навчальної дисципліни є здобуття здобувачами вищої освіти наступних загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

1. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
2. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері.

3. Пререквізити.

Відповідно до ОПП «Економіка: Інформаційні технології та моделювання в економіці» другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчальна дисципліна «Global Economy» пов'язана з дисциплінами циклу загальної підготовки магістра.

4. Результати навчання

Згідно з освітньо-професійною програмою Економіка («Інформаційні технології та моделювання в економіці») вивчення дисципліни «Global Economy» забезпечує такі компетентності та результати навчання:

Загальні та фахові компетентності:

ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

СК 2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.

СК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки.

СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально економічного та людського розвитку.

СК 6. Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.

СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.

СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально економічні наслідки управлінських рішень.

Результати навчання:

ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності.

ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН 7. Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень.

ПРН 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

ПРН 9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень.

ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.

ПРН 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <u>Global Economy</u>												
			Кількість			Кількість годин						
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	2	15	15	-	-	90	-	екзамен

1.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	у тому числі						у тому числі						
	л	п	лаб	інд	с.р.	л	п	лаб	інд	с.р.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Теми лекційних занять	ЗМ 1. Theoretical foundations of the global economy												

Topic 1: Time limits of the phenomenon of globalization	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Topic 2: Modern methodology of Global Studies	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Topic 3: Formation of the global economy	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Topic 4: Civilizational dimensions of global economic processes.	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ1	60	8	8	-	-	44	-	-	-	-	-	-
Теми лекційних занять	ЗМ 2. Modern trends of globalization.											
Topic 5. Alterglobalism and its forms	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Topic 6. Regulatory mechanisms of the global economy.	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Topic 7. International strategies of globalization.	15	2	2	-	-	11	-	-	-	-	-	-
Topic 8. Competitive strategy of Ukraine's development in the conditions of globalization	15	1	1	-	-	13	-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ2	60	7	7	-	-	46	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	15	15	-	-	90	-	-	-	-	-	-

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми
ЗМ 1. Теоретичні засади глобальної економіки	
1	Часові межі феномену глобалізації.
2	Сучасна методологія глобалістики.
3	Становлення глобальної економіки.
4	Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів.
ЗМ 2. Сучасні тенденції глобалізації	
5	Альтерглобалізм та його форми.
6	Регулятивні механізми глобальної економіки.
7	Міжнародні стратегії глобалізації.
8	Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.

* ІНДЗ – для змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри (викладача).

6. Система контролю та оцінювання

Методи навчання:

МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо).

МН2 – практичні методи (практичні або лабораторні роботи).

МН3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні) .

МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо).

МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами.

МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебінари тощо).

МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни.

Форми та методи оцінювання:

МО1 – контрольні роботи (тематичні, модульні).

МО2 – тести, опитування, самостійні роботи за індивідуальними завданнями.

МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень.

МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті.

МО5 – презентації результатів виконання завдань.

МО7 – підсумковий контроль – іспит.

МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань.

Види та форми контролю

Оцінювання знань студентів з дисципліни здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань.

Система оцінювання знань, умінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять згідно з програмою навчальної дисципліни “Global Economy” (лекційні та семінарські заняття, самостійна робота та виконання індивідуальних завдань).

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться у наступних формах:

- оцінювання знань студента під час проведення контролю підготовленості студентів до семінарських занять (усне опитування);
- оцінювання виконання завдань для самостійної роботи (усне опитування);
- оцінювання виступів з доповіддю (реферати);
- проведення проміжного контролю (тестування);
- проведення поточно-модульного контролю (модульна контрольна робота).

Порядок поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- виконання завдань проміжного контролю;

- виконання модульного контрольного завдання.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на семінарських заняттях

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь фактичного засвоєння матеріалу навчальної дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду конкретних міжнародних торговельних ситуацій;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах, в процесі захисту виконаних завдань і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Максимальна кількість балів (залежно від форми контролю) ставиться за умови відповідності письмового виконання індивідуального завдання студентом, або його усної відповіді усім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

При оцінюванні виконання завдань для самостійної роботи увага також приділяється якості, самостійності, своєчасності виконання і здачі виконаних завдань викладачеві (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка може бути знижена.

Оцінювання виступів з доповіддю.

Доповідь є додатковою частиною самостійної роботи, метою якої є поглиблення теоретичних знань, набутих студентами в процесі вивчення дисципліни.

Першим етапом написання тексту доповіді є вибір теми. Студенти обирають тему доповіді за власним розсудом, але відповідно до тематики доповідей, визначеної відповідно до теми семінарського заняття. За погодженням з викладачем студент може підготувати доповідь на іншу тему, якої немає у цьому переліку.

Після вибору теми студент повинен розробити й викласти в письмовій формі план доповіді. План доповіді слід розробляти після ознайомлення з літературними джерелами, які висвітлюють ті чи інші питання і проблеми з теми дослідження. План має включати лише ті питання, які безпосередньо стосуються теми і дають змогу повно і глибоко розкрити її.

Титульний аркуш доповіді повинен містити: назву університету; назву кафедри; назву навчальної дисципліни; тему доповіді; прізвище, ініціали студента, номер академічної групи; дату представлення доповіді (день, місяць рік).

За титульним аркушем слідує детальний план доповіді, в якому треба виділити вступ, два – три розділи основного змісту, висновки, список використаної літератури, додатки.

Складні таблиці, які не вміщуються в тексті, а також інші допоміжні матеріали включаються в додатки до роботи. При цьому в тексті на них робляться відповідні посилання.

Усі сторінки доповіді нумеруються у правому верхньому куточку сторінки, при цьому номери сторінок починають проставлятися на першому аркуші після вступу.

У кінці доповіді дається повний список використаних джерел. Його необхідно скласти у певному порядку: спочатку наводяться законодавчі та нормативні акти, довідники, загальна та спеціальна література за алфавітом.

Доповідь має бути підготовлена і представлена аудиторії не пізніше зазначеної в навчальному плані дати.

Підготовка доповіді і виступ з нею перед аудиторією оцінюється за критеріями:

- самостійності виконання;
- логічності та деталізації плану;
- повноти й глибини розкриття теми;
- кількості використаних джерел (не менше десяти);
- використання статистичної інформації та відображення практичного досвіду;
- наявності конкретних пропозицій і прогнозів з обов'язковим посиланням на використані літературні джерела;
- якості оформлення;
- якості представлення доповіді перед аудиторією, а власне вміння подати підготований матеріал і логічність його викладу, вміння зацікавити аудиторію, вміння відповідати на поставлені питання за досліджуваною темою.

Підготовка якісної доповіді може бути додатковою умовою отримання студентом позитивної підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Проміжний контроль.

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння використовувати його під час проведення тестування.

Проведення поточно-модульного контролю.

Поточно-модульний контроль здійснюється шляхом проведення модульної контрольної роботи, передбаченої відповідним змістовним модулем. Модульна контрольна робота оцінюється максимально в 5 балів.

Проведення підсумкового контролю

Підсумковий контроль з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі проводиться у формі екзамену. На екзамені студент може отримати 40 балів.

Студенти отримують білет, що містить 2 теоретичних питання з дисципліни та 10 тестових завдань: 5 відкритих (що вимагають дати визначення) і 5 закритих (де потрібно вибрати правильну відповідь) тестів.

У 40 балів, що можливо отримати на іспиті входить: 2 теоретичні питання (30 балів) та 10 тестів по 1 балу (сумарно 10 балів).

30 балів ставиться за повне розкриття теоретичних питань. У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється 1 балом за кожне питання.

Після підготовки студентами конспекту відповіді відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього студентів можуть бути задані додаткові питання.

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- аналітичні звіти;
- реферати;
- есе;
- розрахункові, графічні, розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, тренажерах, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне запитання, тестові питання та сформульовано правильні визначення з глосарію, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію, але містить неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття одного з питань білету, але у відповіді не достатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, і в той же час тести розв'язано з деякими неточностями виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та розв'язання тестів.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					40	100
T1	T2	T3	T4	МК1	T5	T6	T7	T8	МК2		
7	6	6	6	5	7	6	6	6	5		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів

МК1, 2 – модульний контроль

5. Рекомендована література

Основна

- Вдовенко Н.М. Глобальна економіка: Навчальний посібник / Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. К. : НУБіП України, 2017. 319 с.
- Ковтун О. І. Глобальна економіка: підручник / О. І. Ковтун, Куцик П. О., Башнянин Г. І. – Львів : Видавництво ЛКА, 2014. – 704 с.
- Кузьмін О.Є., Пирог О.В., Литвин І.В. Глобальна економіка: навчальний посібник/ О.Є. Кузьмін, О.В. Пирог, І.В. Литвин – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015.- 319 с.
- Радзієвська С.О. Глобальна економіка: конспект лекцій для студентів економічних напрямів підготовки усіх форм навчання / С.О. Радзієвська. – К.: «СІК ГРУП УКРАЇНА», 2015. – 344 с.
- Решетило В. П. Глобальна економіка : навч. посібник / В. П. Решетило; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 167 с.
- Gilpin, Robert. Global political economy: understanding the international economic order / Robert Gilpin with the assistance of Jean M. Gilpin, 2001.
- Zinkina, Julia. Big History of Globalization. Cham, Switzerland / Julia Zinkina, David Christian, Leonid Grinin, Ilya Ilyin, Alexey Andreev, Ivan Aleshkovski, Sergey Shulgin, Andrey Korotayev. : Springer, [2019]

Додаткова:

1. Білорус О.Г. Глобалізація та безпека розвитку / О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2001. – 244 с.
2. Білорус О.Г. Економічна система глобалізму / О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2003. – 115 с.
3. Борисенко З. Міжнародна конкурентна політика в умовах глобалізації світової економіки / З. Борисенко // Економіка України. – 2005. – № 1. – С. 35-48.
4. Гелд Д. Глобалізація – антиглобалізація / Д. Гелд, Е. Мак-Грю / Пер. з англ. І. Андрущенко. – К.: К.І.С., 2004. – 189 с.
5. Глобальна економіка ХХІ століття: Монографія / За заг. ред. Д.Г. Лук'яненка, А.М. Поручника; ДВНЗ "Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К.: КНЕУ, 2008. – 421 с.
6. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: Монографія / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2006. – 248 с.
7. Денчев К. Феномен антиглобалізму: Учеб. пособие / К. Денчев – М.: Высшая школа экономики, 2005. – 134 с.
8. Долішній М. Козоріз М. Національна економіка в умовах глобалізації / М. Долішній, М. Козоріз // Вісник НАН України. – 2002. – № 3. – С. 14-32.
9. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації / Я.А. Жаліло, Я.Б. Базилюк, Я.Б. Белінська та ін.; За ред. Я.А. Жаліла. — К.: НІСД, 2005. – 262 с.
10. Кочетов Г. Глобалістика: теорія, методологія, практика / Г. Кочетов. – М.: НОРМА, 2002. – 189 с.
11. Кредисов А. Дослідження розвитку економіки в умовах глобалізації / А. Кредисов // Економіка України. – 2000. – № 2. – С. 44-58.
12. Лукашевич В. Глобалістика: Навч. посібник / В. Лукашевич. – Л.: Новий Світ-2000, 2005. – 176 с.
13. Михасюк І.Р. Економічна безпека країни в умовах глобалізації / І.Р. Михасюк. – Л.: Видав., центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – 289 с.
14. Плотніков О.В. Фінансовий менеджмент у транснаціональних корпораціях: Навч. Посібник / О.В. Плотніков. – К.: Кондор, – 2004. – 315 с.
15. Практика глобалізації: ігри і правила нової епохи / Под редакцією М.Г. Делягіна. – М.: ИНФРА, 2000. – 247 с.
16. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України / С.І. Соколенко. – К.: Логос, 1999. – 128 с.
17. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації: Монографія / За редакцією Д.Г. Лук'яненка. – К.: КНЕУ, 2001. – 365 с.

6. Інформаційні ресурси

1. Bank for International Settlements (BIS) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bis.org
2. European Central Bank (ECB) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ecb.europa.eu
3. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.fao.org>

4. International Labour Organization (ILO) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.ilo.org
5. International Monetary Fund (IMF) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://imf.org>
6. International Telecommunication Union (ITU) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.itu.int
7. Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.oecd.org
8. Paris 21 (P21) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://paris21.org>
9. Statistical Office of the European Union (EUROSTAT) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://ec.europa.eu/eurostat/home?>
10. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://unctad.org>
11. United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unescap.org
12. United Nations Economic Commission for Africa (UNECA) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.uneca.org
13. United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unece.org
14. United Nations Economic Commission for Latin America and the Caribbean (UNECLAC) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.cepal.org>
15. United Nations Economic and Social Commission for Western Asia (UNESCWA) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unescwa.org
16. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://en.unesco.org>
17. United Nations Human Settlements Programme (UN-Habitat) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://unhabitat.org/>
18. United Nations Industrial Development Organization (UNIDO) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unido.org
19. United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unodc.org
20. United Nations Statistics Division (UNSD) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://unstats.un.org>
21. World Bank (WB) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.worldbank.org
22. World Health Organization (WHO) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.who.int/>
23. World Tourism Organization (UNWTO) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.unwto.org
24. World Trade Organization (WTO) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.wto.org